

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Staatssecretaris J. Klijnsma
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Datum
3 september 2013
Ons kenmerk
WH / nFTK
Onderwerp
FTK en
beroepspensioenfondsen
Behandeld door
mr. W.T.F. Hulshorst cpl
Telefoonnummer
030 277 19 58

Wilt u bij beantwoording steeds de
datum en ons kenmerk vermelden

Geachte mevrouw Klijnsma,

In uw brief van 12 juli 2013, kenmerk 2013-0000099637, gericht aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal schrijft u dat u het voorontwerp Wet invoering reële ambitieovereenkomst openbaar maakt voor consultatie. Tevens schrijft u dat de benodigde aanpassingen in de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) in het voorontwerp nog niet zijn meegenomen. Via deze brief willen wij met u onze visie delen over de specifieke juridische aspecten van het collectief invaren in relatie tot beroepspensioenfondsen.

Wie zijn wij?

PGGM Beroepspensioenen is een nieuw onderdeel van PGGM dat het platform wil zijn voor beroepspensioenfondsen. Naast het uitvoeren en administreren van beroepspensioenregelingen, hebben wij ons gespecialiseerd in het adviseren van beroepspensioenfondsbesturen op actuair, fiscaaljuridisch en pensioenjuridisch gebied.

Kenmerken beroepspensioenregeling

Een beroepspensioenregeling is een pensioenregeling *van, voor en door* beroepsgenoten. De beroepsgenoot die voldoet aan het deelnemerscriterium van de betreffende beroepspensioenregeling is verplicht aan de pensioenregeling deel te nemen.

In tegenstelling tot een bedrijfstakpensioenfonds wordt de verplichtstelling aangevraagd door een beroepspensioenvereniging (hierna vereniging) en niet door sociale partners. Het aanvragen, maar ook het handhaven, van de verplichtstelling wordt gelegitimeerd door het voldoen aan de representativiteitseisen die de wetgever stelt aan de vereniging. Aan de representativiteitseis voldoet een vereniging indien minimaal 60% van het totaal aantal beroepsgenoten lid is van de vereniging.

Voor notarissen, toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen geldt een uitzondering. Zij zijn op grond van de Wet op het notarisambt verplicht deel te nemen in Stichting Notarieel Pensioenfonds. De artikelen die gaan over de verplichtstelling in de Wet verplichte beroepspensioenregeling zijn daarom niet van toepassing verklaard (artikel 113c van de Wet op het notarisambt). Een vereniging om de verplichtstelling te bewerkstelligen is voor deze beroepsgroep dus niet nodig.

Uit de Wvb volgt dat de vereniging “eigenaar” is van de beroepspensioenregeling. Via het lidmaatschap van de vereniging kan de beroepsgenoot invloed uitoefenen op de inhoud van de beroepspensioenregeling. De beroepspensioenregeling is daarmee een door medezeggenschap, tussen de beroepsgenoten gezamenlijk, overeengekomen pensioenregeling.

Door het ontbreken van een wettelijk voorgeschreven vereniging heeft het Notarieel Pensioenfonds een Pensioenraad in het leven geroepen. Deze raad heeft binnen de governance-structuur van het Notarieel Pensioenfonds op dit gebied dezelfde rol toebedeeld gekregen als de vereniging¹.

Een ander verschil met bedrijfstakpensioenfondsen is dat de besturen van beroepspensioenfondsen geen paritaire samenstelling kennen. De besturen bestaan uit vertegenwoordigers van de vereniging. Deze vertegenwoordigers zijn (gewezen) beroepsgenoten en pensioengerechtigden eventueel aangevuld met externe deskundigen.

Specifieke juridische aspecten

Doordat beroepspensioenfondsen op een aantal essentiële punten anders zijn georganiseerd dan bedrijfstak- en ondernemingspensioenfondsen willen wij met u onze visie delen over de specifieke juridische aspecten van het collectief invaren in relatie tot beroepspensioenfondsen.

Wijzigen beroepspensioenregeling

De belemmeringen waarmee beroepspensioenfondsen bij het wijzigen van de regeling te maken hebben zijn van een andere orde dan die van pensioenfondsen die onder de Pensioenwet (PW) vallen, omdat:

1. de zeggenschap over de inhoud van de beroepspensioenregeling bij de vereniging berust;
2. het bestuur van het pensioenfonds uit (gewezen) beroepsgenoten en gepensioneerden bestaat.

Doordat de zeggenschap direct en indirect bij de beroepsgroep zelf ligt, verloopt de discussie die vergelijkbaar is aan de artikelen 19 en 20 PW (wijziging pensioenovereenkomst) anders, namelijk binnen de vereniging. Een equivalent van deze artikelen ontbreekt daarom dan ook in de Wvb.

Wat ook voor beroepspensioenfondsen speelt, zijn de eisen die gesteld worden aan collectieve waardeoverdracht op verzoek van de beroepspensioenvereniging (artikel 91 Wvb). Gezien de wijze waarop de zeggenschap rondom beroepspensioenregelingen is geregeld, nemen wij aan dat het onbedoeld is dat (gewezen) deelnemers, gewezen partners of pensioengerechtigden alsnog “achteraf” bezwaar kunnen maken tegen deze vorm van waardeoverdracht. De bezwaarmogelijkheid leidt naar onze mening tot een vorm van “dubbele zeggenschap” (eerst via de beroepspensioenvereniging en vervolgens op individuele basis).

¹ Bron: <http://snpf.nl/over-ons/pensioenraad/>

De gedachte achter de voorgestelde wijziging van artikel 83 van de Pensioenwet (artikel 91 Wvb is namelijk gebaseerd op artikel 83 PW) zouden wij graag doorgetrokken willen zien naar de Wvb.

Rol beroepspensioenvereniging

Tot 2007 lag het “eigenaarschap” van de beroepspensioenregeling bij organisaties van beroepsgenoten met voldoende representativiteit (artikel 2 Wet verplichte deelneming in een beroepspensioenregeling). Vanaf 2007 is deze taak overgenomen door de bij wet verplicht gestelde beroepspensioenvereniging.

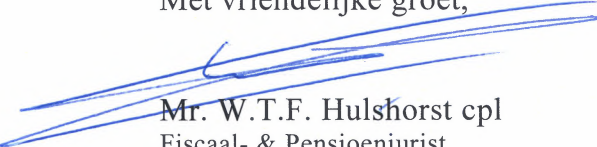
Bij de overgang van de Wet verplichte deelneming in een beroepspensioenregeling naar de Wvb zijn de bepalingen over wie (beroepspensioenfonds of verzekeraar) de regeling mag uitvoeren, inhoudelijk niet gewijzigd. Tot 2003 stond een aantal beroepspensioenregelingen toe dat de beroepsgenoot zelf bepaalde wie zijn/haar beroepspensioenregeling uitvoerde. Die wijze waarop de uitvoering was vormgegeven, is vanaf 2003 door de NMa (nu Autoriteit Consument & Markt) verboden. Vanaf dat moment kunnen beroepspensioenregelingen alleen nog uitgevoerd worden door of een beroepspensioenfonds of een verzekeraar. In de praktijk is door de verenigingen gekozen voor een beroepspensioenfonds.

De wijze waarop een beroepspensioenregeling kan worden uitgevoerd is sinds de invoering van de Wet verplichte deelneming in een beroepspensioenregeling inhoudelijk niet gewijzigd. Wel is het eigenaarschap bij intrekken van deze wet en het invoeren van de Wvb gewijzigd. Wij zijn van mening dat het eigenaarschap van de beroepspensioenregelingen die onder de Wet verplichte deelneming in een beroepspensioenregeling tot stand zijn gekomen, bij de vereniging is komen te liggen. Graag zouden wij dit in de Wvb verduidelijkt willen zien.

Tot slot

Mocht u naar aanleiding van deze brief met ons in gesprek willen treden over de specifieke aspecten van de in het consultatiedocument benoemde onderwerpen in relatie tot beroepspensioenfondsen, dan zijn wij daartoe graag bereid.

Met vriendelijke groet,

Mr. W.T.F. Hulshorst cpl
Fiscaal- & Pensioenjurist
PGGM Beroepspensioenen